

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20270 - Art del Segle XX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20270 - Art del Segle XX
Crèdits	0,4 de presencials (10 hores) 5,6 de no presencials (140 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francisca Lladó Pol francisca.llado@uib.es	15:00	16:00	Dijous	01/09/2016	23/01/2017	AD 03
	17:00	18:00	Dimarts	24/01/2017	31/05/2017	AD 03
	11:00	12:00	Dimarts	01/06/2017	14/07/2017	AD 03

Contextualització

L'assignatura Art del Segle XX correspon al modul de Coneixements de la Història de l'Art Universal entès com a procés complex, obert i discontinu a partir de la compartimentació del temps històric en unitats construïdes per èpoques de diferent duració. Partint d'aquesta consideració, resulta fonamental la coordinació amb altres assignatures com Art del Segle XIX, Història de l'Urbanisme, Art Modern i Contemporani a Llatinoamèrica, Art a partir de 1960, Art i Noves tecnologies etc.

Els continguts d'aquesta assignatura s'han organitzat a partir de blocs i temes, fet que permet estructurar l'assignatura en base a l'explicació dels nexos i punts d'enllaç que es donen entre els diversos temes, a la vegada que permet organitzar grans etapes en el desenvolupament artístic i cultural del segle XX.

L'interès d'aquesta assignatura radica especialment en la seva contemporaneïtat, ja que sovint l'espectador actual es troba desorientat davant opcions que van des de les relectures dels clàssics fins obres cada vegada més hermètiques, fet que ens permet afirmar que l'art contemporani és complex ja que els cànons tradicionals no resulten vàlids per entendre l'art del segle XXI. L'estudi de l'art del Segle XX, ofereix, sense cap dubte algunes de les claus per la correcta comprensió.

Requisits

Guia docent

Degut al canvi de pla d'estudis, aquesta assignatura es deixa d'impartir. Per la qual cosa l'alumne haurà d'assistir a les tutories i fer les avaluacions que pertocuin.

Competències

L'assignatura Art del Segle XX té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en el pla d'estudis.

Específiques

- * CE- 6 Coneixement sistemàtic i integrat del fet artístic: diferents llenguatges (arquitectura i urbanisme, escultura, pintura, fotografia, cinema, música, arts decoratives i sumptuàries), procediments i tècniques de la producció artística al llarg de la història. Teoria i pensament estètic..
- * CE1- Consciència crítica de les coordenades espai-temporals (diacronia i sincronia) i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals de la Història de l'Art..
- * CE-2 Competències fonamentals. Visió diacrònica general de la Història de l'Art Universal..

Genèriques

- * CB-3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica i ètica..
- * CB-4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat i no especialitzat..
- * CB-6 Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

A partir de les competències abans esmentades, a continuació es desenvolupen els blocs i temes que seran treballats per l'alumnat.

Continguts temàtics

BLOC 1. L'ÈPOCA DE LES AVANTGUARDES HISTÒRIQUES

- 1-1 El naixement de les avantguardes històriques: àrees de creació i qüestions ideològiques. Influències polítiques, socials i tecnològiques. La idea d'art total i la confluència de les arts. La valoració del primitivisme.
- 1-2 Les primeres avantguardes: Fauvisme i Expressionisme germànic.
- 1-3 La La revolució cubista i el naixement d'un nou llenguatge.
- 1-4 Futurisme i Pintura Metafísica.
- 1-5 Avantguardes russes i De Stijl.
- 1-6 Dadà i Surrealisme

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20270 - Art del Segle XX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	D
Idioma	Català

BLOC 2. DIVERSIFICACIÓ DE LES AVANTGUARDES

2-1 La situació de Paris entre 1920 i 1940. L'Escola de Paris, Matisse post fauve i Picasso post cubista.

2-2 Els Realismes alemanys.

2-3 L'art espanyol entre 1900 i 1939.

2-4 Pintura i escultura als EEUU,

BLOC 3. L'ARQUITECTURA MODERNA

3-1 Els orígens de l'Arquitectura Moderna: el prerracionalisme.

3-2 La Bauhaus: arquitectura, disseny i decoració.

3-3 Els Grans Mestres del Moviment Modern: Gropius, Mies van der Rohe, Le Corbusier i Wright.

3-4 Consolidació i crisi del Moviment Modern.

BLOC 4. EL PANORAMA ARTÍSTIC DESPRÈS DE LA SEGONA GUERRA MUNDIAL

4-1 Introducció general al panorama artístic posterior a 1945.

4-2 L'Expressionisme abstracte i l'informalisme.

4-3 L'abstracció postpictòrica i els corrents normatius: Op Art i Cinètic.

4-4 Neodada, Pop Art i Realismes.

4-5 El minimalisme

4-6 L'art conceptual i tendències no objectuals.

4-7 Tendències postmodernes i postavanguardistes

Metodologia docent

Volum de treball

Per tant de poder seguir una avaluació continua es faran dues proves escrites

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Tutories ECTS	Resolució de dubtes individualitzats	Grup petit (P)	Degut a que aquesta assignatura no té docència, es faran tantes tutories com l'alumne consideri oportunes. Encara que com a mínim es faran sis.	6
Avaluació	Proves escrites	Grup gran (G)	Les proves consistiran en el comentari d'imatges i textos i la resposta d'una pregunta de relació de continguts.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

3 / 6

Data de publicació: 12/07/2016

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2016 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació i estudi del temari	Preparació i estudi del temari amb la finalidad d'aconseguir les competències previstes.	140

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Proves escrites

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Les proves consistiran en el comentari d'imatges i textos i la resposta d'una pregunta de relació de continguts.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la capacitat analítica, la relació entre els continguts, la formulació adequada i ordenada dels temes estudiants. igualment es contemplarà la correcció ortogràfica i sintàctica. Pel que fa al comentari de les imatges, es contemplarà la identificació i el comentari formal i estilístic, utilitzant en tots els casos el vocabulari adequat.

Percentatge de la qualificació final: 100%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

DE MICHELI, Mario, *Las vanguardias artísticas del siglo XX*, Madrid, Alianza, 1985.
GOMPERTZ, Will, *¿Qué estás mirando? 150 años de arte moderno*, Madrid, Taurus, 2013.
PIZZA, Antonio, *Las ciudades del futurismo italiano*, Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, 2014.
VV.AA., *Capitales del Arte Moderno*, Madrid, Instituto de Cultura. Fundación Mapfre, 2007.
YVARS, J.F., *El siglo del collage. Una apreciación radical*, Barcelona, Elba, 2012.

Bibliografia complementària

ARGAN, Giulio Carlo, *El arte moderno. Del iluminismo a los movimientos contemporáneos*, Madrid, Akal, 1991.
BARAÑANO, G.C., *El arte moderno*, Madrid, Akal, 1977.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20270 - Art del Segle XX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	D
Idioma	Català

- BARASCH, *Teorías del Arte*, Madrid, Alianza, 1991.
- BOCOLA, Sandro, *El arte de la modernidad*, Barcelona, Serbal, 1999.
- BOZAL, Valeriano, *Los diez primeros años. 1900-1910, los orígenes del arte contemporáneo*, Madrid, Visor, 1991.
- BOZAL, Valeriano (ed.), *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, 2 vol, Madrid, La Balsa de la Medusa, 1996.
- BRIHUEGA, Jaime, *Las vanguardias artísticas en España. 1099-1936*, Madrid, Istmo, 1981.
- BÜGER, Peter, *Teoría de la Vanguardia*, Barcelona, Península, 1997.
- CALVO SERRALLER, Francisco, *Enciclopedia del Arte español del siglo XX*, Madrid, Mondadori, 1991-1992.
- CALVO SERRALLER, Francisco, *La senda extraviada del arte. Ensayos sobre lo excéntrico en las vanguardias*, Madrid, Mondadori, 1992.
- CALVO SERRALLER, Francisco, *El Arte Contemporáneo*, Madrid, Taurus, 2001.
- CHIPP, H.B., *Teorías del arte contemporáneo. Fuentes artísticas y opiniones críticas*, Madrid, Akal, 1995.
- COLLINS, Peter, *Los ideales de la arquitectura moderna. Su evolución (1750-1950)*, Barcelona, Gustavo Gili, 1970.
- COMBALIA, Victoria et al., *El descédito de las vanguardias*, Barcelona, Blume, 1980.
- DAL CO, Francesco, *Dilucidaciones: modernidad y arquitectura*, Barcelona, Paidós, 1990.
- DANTO, A.C., *Después del fin del arte. El arte contemporáneo y el linde de la historia*, Barcelona, Paidós, 1999.
- DÍAZ, Julián, *Políticas, poéticas y prácticas artísticas. Apuntes para una Historia del Arte*, Madrid, Los libros de la catarata, 2009.
- GUASCH, Anna Maria, *El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural*, Madrid, Alianza, 2000.
- HARRISON, Charles et al., *Primitivismo, Cubismo y Abstracción. Los primeros años del siglo XX*, Madrid, Akal, 1998.
- HUGUES, R., *El impacto de lo nuevo. El arte en el siglo XX*, Barcelona, Círculo de Lectores, 2000.
- HOFMANN, Werner, *Los fundamentos del arte moderno. Una introducción a sus formas simbólicas*, Barcelona, Península, 1995.
- JENCKS, Charles, *El lenguaje de la arquitectura posmoderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1981.
- JULIUS, Anthony, *Transgresiones. El arte como provocación*, Barcelona, Destino, 2002.
- KRAUSS, Rosalind, *El inconsciente óptico*, Madrid, Tecnos, 1997.
- MADRIGAL PASCUAL, Arturo Angel, *Arte y compromiso. España 1917-1936*, Madrid, Fund. A. Lorenzo, Madrid, 2002.
- MIDDLETON, Robin y WATKIN, David, *Arquitectura moderna*, Madrid, Aguilar, 1979.
- MARCHAN FIZ, S., *Del arte objetual al arte del concepto. Epílogo sobre la sensibilidad "postmoderna"*, Madrid, Akal, 1986.
- MUNTAÑOLA, Josep, *Poética y arquitectura. Una lectura postmoderna*, Madrid, Anagrama, 1980.
- RAMÍREZ, Juan Antonio, *Arte y arquitectura en la época del capitalismo triunfante*, Madrid, la Balsa de la Medusa, 1992.
- RAMÍREZ, Juan Antonio (dir.), *Historia del Arte 4, El mundo contemporáneo*, Madrid, Alianza, 1997.
- RAMÍREZ, Juan Antonio, *Duchamp. El amor y la muerte, incluso*, Madrid, Siruela, 2000.
- RAMÍREZ, Juan Antonio, *Dalí: lo crudo y lo podrido*, Madrid, La Balsa de la Medusa, 2002.
- PÉREZ ROJAS, J. y GARCÍA CASTELLÓN, M., *El Siglo XX. Persistencias y rupturas*, Madrid, Sílex, 1994.
- PICÓ, Josep (Compilación), *Modernidad y postmodernidad*, Madrid, Alianza, 1988.
- SCHAPIRO, Meyer, *El arte moderno*, Madrid, Alianza, 1988 (1968)
- SIRO BABORSKY, Matteo, *Siglo XX. Arquitectura*, Madrid, Selecta, 2001.
- STANGOS, N., *Conceptos de arte moderno*, Madrid, Alianza Forma, 1986.
- SUBIRATS, Eduardo, *Linterna mágica. Vanguardia, media y Cultura Tardomoderna*, Madrid, Siruela, 1997.
- WALLIS, Brian (ed.), *Arte después de la modernidad*, Madrid, Akal, 2001.
- WOOD, Paul et al., *La modernidad a debate. El arte desde los cuarenta*, Madrid, Akal, 1999.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20270 - Art del Segle XX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	D
Idioma	Català

VV.AA., *El ojo del huracán*, Córdoba, Fundación Provincial de artes Plásticas "Rafael Boti", 2008.

